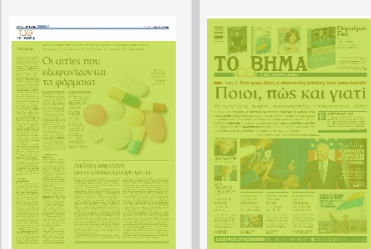

Πηγή: ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ Σελ.: 30 Ημερομηνία έκδοσης: 13-11-2022
Αρθρογράφος: Επιφάνεια 1030.66 Κυκλοφορία: 32170
Θέματα: ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ, ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ, ΦΑΡΜΑΚΑ, ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ

ΡΕΠΟΡΤΑΖ
ΜΑΡΘΑ ΚΑΪΤΑΝΙΔΗ

Χρόνιο και πολυπαραγοντικό το πρόβλημα των ελλείψεων στην αγορά - Ο ρόλος της πανδημίας και το αγκάθι των παράλληλων εξαγωγών

Καθημερινή είναι η ταλαιπωρία των ασθενών εξαιτίας της «μαύρης τρύπας» σε περισσότερα από 200 φάρμακα για όλο το φάσμα των παθήσεων, αντιδιαβητικά, αναπνευστικά, αντιπηκτικά, αντικαταθλιπτικά, οφθαλμολογικά, αναπνευστικά, νευροληπτικά κ.ο.κ. Η απάντηση «είναι σε έλλειψη» επαναλαμβάνεται σε τακτική βάση στα φαρμακεία, με τους φαρμακοποιούς να δαπανούν δεκάδες εργατοώρες εβδομαδιαίως προσπαθώντας να εξυπηρετήσουν τους πελάτες τους ψάχνοντας τα... άφαντα σκευάσματα από φαρμακείο σε φαρμακείο. Μάλιστα και όπως λέει στο «Βήμα» ο πρόεδρος του Πανελληνίου Φαρμακευτικού Συλλόγου (ΠΦΣ) **Απόστολος Βαλιός**, «δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις πολιτών που διακόπτουν τη θεραπεία έως ότου να βρουν το φάρμακό τους. Ούτε είναι σπάνιο συνάδελφοί μου να μοιράζουν στα δύο το κουτί ώστε να εξυπηρετήσουν έστω και για λίγες ημέρες περισσότερους του ενός ασθενείς, ελπίζοντας στο μεσοδιάστημα πως θα καταφέρουν να προμηθευτούν και άλλα σκευάσματα».

Πανδημία και clawback

Σε κάθε περίπτωση πάντως, οι ελλείψεις δεν αποτελούν αποκλειστικά ελληνικό φαινόμενο ενώ τα χρόνια της πανδημίας η αδυναμία εξυπηρέτησης των ασθενών είναι γεγονός πως εντάθηκε εξαιτίας του μοντέλου παραγωγής των σκευασμάτων που ακολουθεί το πρότυπο της παγκοσμιοποίησης. Τι σημαίνει αυτό; Πως μία δραστική ουσία μπορεί να παρασκευάζεται στην Κίνα ενώ η συσκευασία στην Ινδία, δημιουργώντας συνεπώς τις κατάλληλες συνθήκες απορρόφησης σε περίπτωση μιας παγκόσμιας κρίσης (όπως συνέβη με την έλλειψη του SARS - CoV-2). Ο κ. Βαλιός όμως εντοπίζει δύο ακόμη σημαντικές αιτίες που «ευδοκμοούν» κατά κανόνα στη χώρα μας. Η πρώτη, σύμφωνα με τον ίδιο, είναι ότι το τελευταίο διάστημα περνούν τα σύν-

Οι αιτίες που εξαφανίζονται τα φάρμακα

ρά μας λιγότερα σκευάσματα σε σχέση με το παρελθόν. «Σύμφωνα με στοιχεία που συλλέγει ο Σύλλογός μας, σε κάποιες περιπτώσεις οι μειώσεις αυτές αγγίζουν ακόμη και το 60%. Όμως, δεν έχουν μειωθεί αντίστοιχα και οι συνταγογραφήσεις και οι συνταγογραφήσεις και συνεπακόλουθα η ζήτηση στα φαρμακεία». Παράγοντες του χόρου εκμύουν πως το φαινόμενο αυτό οφείλεται αφενός στις αναταραχές που έχουν προκληθεί σε παγκόσμιο επίπεδο λόγω της πανδημίας. Δείχνουν όμως ως έναν ακόμη λόγο και τις αυξημένες οικονομικές επιβαρύνσεις των εταιρειών στη χώρα, δηλαδή το clawback. Την ίδια ώρα, εκπρόσωποι των εταιρειών διαβεβαιώνουν πως δεν υπάρχουν «περικοπές» στην προμήθεια φαρμάκων προς την Ελλάδα.

Οι παράλληλες εξαγωγές

Μόνιμο αγκάθι σύμφωνα με τον κ. Βαλιό είναι (και) οι παράλληλες εξαγωγές που «ανθούν» εξαιτίας των χαμηλών τιμών που συντηρούνται στη χώρα μας. Μάλιστα, όπως περιγράφει γλαφυρά, «οι γερμανοί συνάδελφοί έχουν λύσει το πρόβλημα των ελλείψεων, διότι η εξαγωγή η δική μας είναι η εισαγωγή η δική τους». Ο ίδιος δε, επιμένει πως οι παράλληλες εξαγωγές παραμένουν ανεξέλεγκτες, δεδομένου ότι το κέρδος των χονδρεμπόρων έχει μειωθεί στο 4,7%, την ώρα που από την εξαγωγή ορισμένων φαρμάκων μπορεί η κερδοφορία να αγγίζει το 50% ή ακόμη και να ξεπερνά το 80%. Η κατάσταση όμως γίνεται ακόμη πιο πολύπλοκη εάν συνυπολογίσει κανείς ότι οι πολυεθνικές εντοπίζουν τα σκευάσματα που στέλνουν προς την ελληνική αγορά σε φαρμακεία ξένων χωρών λόγω των νόμιμων - ή μη - εξαγωγών. Υπό τα δεδομένα αυτά, ο ΠΦΣ έχει προτείνει στην ηγεσία του υπουργείου Υγείας τουλάχιστον διμερή απαγόρευση των παράλληλων εξαγωγών στα φάρμακα για τα οποία καταγρά-

φονται ελλείψεις. Και αυτό διότι έχει διαπιστωθεί στην πράξη πως όταν η... κόκκινη σημαία έχει διάρκειά στον χρόνο, η αγορά σταδιακά ομαλοποιείται. «Επίσης είναι αναγκαίο να αλλάξει ο νόμος, απαγορεύοντας τις πωλήσεις μεταξύ φαρμακαποθηκών πέραν ενός φυσιολογικού ποσοστού της τάξεως του 10%. Κρίσιμο όμως είναι να υπάρχει έλεγχος σε πραγματικό χρόνο στο σύνολο της εφοδιαστικής αλυσίδας αλλά και στο σύστημα των παράλληλων εξαγωγών» προσθέτει ο κ. Βαλιός.

Οι ελλείψεις φαρμάκων στην ελληνική αγορά είναι ένα χρόνιο πρόβλημα που ταλαιπωρεί ασθενείς και φαρμακοποιούς

ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ

Δικλίδες ασφαλείας για να κλείσει η μαύρη τρύπα

Τον ευρωπαϊκό χάρτη των προβλημάτων... ανοίγει η πρόεδρος του Πανελληνίου Συλλόγου Φαρμακαποθηκάρων **Ειρήνη Μαρκάκη**, η οποία επιμένει, μιλώντας στο «Βήμα», πως γίνεται αδικαιολόγητα πολύς θόρυβος για τις παράλληλες εξαγωγές. Η ίδια επικαλείται έρευνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης Φαρμακοποιών (PGEU), που δείχνει ότι οι ευρωπαίοι φαρμακοποιοί δαπανούν 8 ώρες την εβδομάδα για την αναζήτηση φαρμάκων που βρίσκονται σε έλλειψη. Και χωρίς να επιχειρεί να απομειώσει τη «μαύρη τρύπα» που εντοπίζεται στα φαρμακεία, σημειώνει πως ο διάλογος για την εξεύρεση των αιτιών δεν πρέπει να περιορίζεται στις παράλληλες εξαγωγές. «Πρόκειται άλλωστε για μία νόμιμη διαδικασία που ακολουθεί συγκεκριμένους κανόνες». Και θυμίζει πως ήδη από το 2003 μετά από αίτημα του κλάδου προς τον ΕΟΦ οποιοσδήποτε φαρμακέμπορος επιθυμεί να εξάγει σε άλλη χώρα της Ευρώπης υποχρεούται να δηλώνει στον Οργανισμό κάθε κουτί φαρμάκου που εξάγει και να ακυρώνει το κουπόνι σε πραγματικό χρόνο (Real time). Επιρροή όμως δικλίδας ασφαλείας σύμφωνα με την ίδια είναι πως στο μεταξύ ο Οργανισμός στην περίπτωση που εντοπίσει αρρυθμίες στην επάρκεια συγκεκριμένων φαρμάκων στην αγορά, προχωρεί είτε σε προειδοποίηση (κίτρινη κάρτα) είτε σε απαγόρευση των εξαγωγών (κόκκινη κάρτα). Η κυρία Μαρκάκη προσθέτει δε με νόημα πως ο Σύλλογος όταν διαπίστωσε κατά το παρελθόν παραβίαση

της νόμιμης διαδικασίας προέβη στις απαραίτητες καταγγελίες, με αποτέλεσμα να επιβληθούν υψηλά πρόστιμα αλλά και να αφαιρεθούν άδειες. Στο εύλογο ερώτημα που γεννάται «άρα, τι φταίει;», η ίδια (εκτός από την παγκοσμιοποίηση στην παραγωγή των φαρμάκων και τη μη ανταπόκριση της βιομηχανίας στην υποχρέωση να τροφοδοτεί την αγορά με τις ποσότητες του προηγούμενου έτους συν 25%) αναδεικνύει μία διαφορετική, υπόγειη διαδρομή των φαρμάκων που οδηγεί στην εξαφάνισή τους από την αγορά. «Ορισμένοι επιτίθενται από τον χώρο του γονθρεμπορίου αγοράζουν από τα φαρμακεία (inverse distribution), είτε με τη συναίνεση είτε με την άγνοια του φαρμακοποιού, και έπειτα εξάγουν τα σκευάσματα προκαλώντας στρεβλώσεις στην εγχώρια αγορά» αναλύει η κυρία Μαρκάκη. Γι' αυτό και η ίδια τονίζει πως πρέπει να ακολουθηθεί το πρότυπο του επιτυχημένου μοντέλου της διάθεσης των αντιβιοτικών μόνο με συνταγή γιατρού. «Το ίδιο πρέπει να ισχύσει και για άλλες κατηγορίες φαρμάκων, όπως συμβαίνει σε όλα τα ευρωπαϊκά κράτη. Αυτό θα συμβάλει σημαντικά στην εξάλειψη του παρόντος αυτού φαινομένου, όπως και ο έλεγχος της φαρμακοβιομηχανίας από πλευράς ΕΟΦ και υπουργείου με επιβολή προστίμων όταν προκύπτει παράβαση. Και αυτό διότι βάσει των στοιχείων μας ο εφοδιασμός φαρμάκων παραμένει προβληματικός, τουλάχιστον από κάποιες εταιρείες, χωρίς να έχει μειωθεί αντίστοιχα και η συνταγογράφηση».